

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוק. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 014381 הבנה הבעה ולשון	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1" data-bbox="787 1302 1307 1600"> <tr> <td colspan="2">שנה السنة</td> <td colspan="2">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="2">מועד موعد</td> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td colspan="2">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="2">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم الهوية</td> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة		חודש الشهر		מועד موعد				מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס		رقم الهوية		رقم المدرسة		מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה السنة		חודש الشهر																
מועד موعد																		
מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס																
رقم الهوية		رقم المدرسة																

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים

הוראות

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	—	הבנת הנקרא	—	50	נקודות
פרק שני	—	הבעה: ספרות או חיבור	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	לשון	—	25	נקודות
		סך הכול	—	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
- (2) בשאלון זה יש שלושה עמודי טיוטה: עמוד 13 הוא דף טיוטה לחיבור בלבד, ועמודים 18–19 הם דפי טיוטה לכל רישום אחר.
- (3) בכתיבת החיבור יש להתרכז בנושא, להימנע מהקדמות ארוכות, מסטיות מן הנושא ומחזרות על רעיונות.
- (4) שימו לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פרק ראשון – הבנת הנקרא (50 נקודות)

קראו את המאמר שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו על פי ההוראות.

הפלסטיק – ידיד או אויב?

המצאת הפלסטיק שינתה את תרבות הצריכה בעולם ואת חיי היום-יום של בני האדם. החיים המודרניים "מלאים" במוצרים העשויים מפלסטיק: שקיות ניילון, אריזות של מוצרים, בקבוקי משקה וכלי אוכל שנועדו לשימוש חד-פעמי בבית ובטיולים בחיק הטבע. יש רכיבי פלסטיק גם בתוך מכשירים, כגון מחשבים וטלפונים או בתוך כלי רכב ומטוסים, ואפילו בתוך שתלים רפואיים, והרשימה עוד ארוכה.

פסקה א

הפלסטיק נהיה לרכיב מרכזי בחיים המודרניים, והסיבה לכך היא היתרונות העצומים שלו בהיותו חומר גלם מלאכותי שהאדם יוצר מכמה רכיבים לצרכיו השונים. המצאת הפלסטיק חוללה מהפכה גדולה בתרבות הצריכה: אנשים כבר אינם חייבים לצרוך מוצרים מחומרי גלם טבעיים אלא יכולים לצרוך מוצרים שעשויים מחומרים חדשים בעלי תכונות המתאימות בדיוק לצורכיהם האישיים והתעשייתיים. לפלסטיק יתרונות רבים: הוא יכול להיות חזק, גמיש וקל, זול, זמין ועוד. משום כך הוא מאפשר אין-סוף פיתוחים מגוונים של מוצרים לפי הצורך. אין פלא שהפלסטיק מכונה "ידידו הטוב של האדם המודרני".

פסקה ב

למרות יתרונותיו הרבים, הפלסטיק נחשב כיום לאחד החומרים המזהמים והמזיקים ביותר שהמציא האדם. יש המכנים אותו "אויב הרסני". מהי הסיבה לתווית השלילית הזאת שדבקה בו? אחד מיתרונותיו הרבים של הפלסטיק הוא גם החיסרון הגדול ביותר שלו: העמידות שלו. אומנם הוא יכול להתפרק, להישבר ולהיגרס לחלקיקים קטנים, אך לא להתכלות, כלומר הוא אינו מתפרק לחומרים המרכיבים אותו, ואי אפשר להיפטר ממנו. על פי מחקרים, הוא יכול לשרוד מאות שנים. תרבות הצריכה היום-יומית של בני האדם בתקופה המודרנית הביאה לשינוי – היא הגבירה את השימוש בפלסטיק, בעיקר את השימוש הנוח בכלים חד-פעמיים ובאריזות חד-פעמיות. השינוי הזה הביא לתוצאה צפויה: כמויות עצומות של פסולת פלסטיק מצטברות ויוצרות ערמות ענק בכל רחבי העולם.

פסקה ג

15

20

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פסקה ד

עַרְמוֹת הַפְּסוּלֹת הָאֵלֶּה גּוֹרְמוֹת נֹזְקִים עֲצוּמִים לַסְּבִיבָה וְלָאָדָם. חֲלָקִיקֵי פְּסוּלֹת הַפְּלַסְטִיק, הַמוֹטְמָנִים בָּאֲדָמָה, אֵינָם מִתְכַּלִּים וּפּוֹלְטִים רַעֲלִים. כְּמוֹ כֵּן כְּמוֹיּוֹת עֲצוּמוֹת שֶׁל חֲלָקִיקֵי פְּלַסְטִיק מַגִּיעוֹת לְאוֹוִיר וּלְמִקְוֹרוֹת מַיִם, וְכֵן חֲלָקִיקֵי הַפְּלַסְטִיק גּוֹרְמִים לַפְּגִיעָה בָּאָדָם וּבִבְעָלֵי חַיִּים מְכִיוּן שֶׁחֲלָקִיקִים חוֹדְרִים לְגוֹפָם. נוֹסֵף עַל כֵּן פְּסוּלֹת הַפְּלַסְטִיק הַמוֹשְׁלָכֹת לִים מִסְכַּנֹּת אֶת בְּעָלֵי הַחַיִּים הַיִּמִּיִּים, מִשּׁוּם שֶׁהֵיא דוֹמָה בְּמִרְאָה שֶׁלָּה לְמִזּוֹן יָמִי, וּבְעָלֵי הַחַיִּים מִנְּסִים לְבִלוּעַ אוֹתָהּ וּנְחַנְקִים מִמֶּנָּה.

פסקה ה

הַפְּלַסְטִיק חָדָר לַחַיִּינוּ, וְכִבֵּר קֶשֶׁה לְהַפְסִיק לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ. אִזּוֹ כִּיצַד אֶפְשָׁר לְהִתְמוּדָד עִם הַנֹּזְקִים שֶׁל פְּסוּלֹת הַפְּלַסְטִיק? כִּיּוֹם טוֹמָנִים אוֹ שוֹרְפִים אֶת פְּסוּלֹת הַפְּלַסְטִיק כְּדִי לְהִיפְטוֹר מִמֶּנָּה, אוֹלָם גַּם בַּפְּעוּלוֹת אֵלֶּה נִגְרַמֶּת פְּגִיעָה בַּסְּבִיבָה. הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר לְהִתְמוּדָד עִם הַנֹּזְקִים הָאֵלֶּה הִיא לְצַמֵּצֵם אֶת הַשִּׁימוֹשׁ בַּפְּלַסְטִיק בְּכָל תַּחְוּמֵי הַחַיִּים וּלְמַחְזֹר אֶת פְּסוּלֹת הַפְּלַסְטִיק. כִּיּוֹם מֵיִיצְרִים מִן הַפְּלַסְטִיק הַמְּמוּחָזָר סְלִסִּילוֹת פִּירוֹת, תַּבְנִיּוֹת בִּיצִים וּמוֹצָרֵי טַקְסְטִיל: בְּגָדֵי פֶּלִיז (סוּג שֶׁל בֶּד סִינְתֵטִי), שְׁטִיחִים, שְׁמִיכוֹת וְעוֹד. אֵךְ אֵין בִּכֵּךְ כְּדִי לְהַסִּיר אֶת הַתּוֹוִיֹּת הַשְּׁלִילִית שֶׁדְּבָקָה בַּפְּלַסְטִיק, וְכִנְרָאָה לֹא יִהְיֶה אֶפְשָׁר לְהַסִּיר אוֹתָהּ עוֹד שָׁנִים רַבּוֹת.

(מְעוּבָד עַל פִּי יֵנִיר שֶׁקֵּד, "הַפְּלַסְטִיק – אוֹיֵב אוֹ יָדִיד?", ynet, 3/10/2007; וְעַל פִּי הַמֵּאמֵר "פְּלַסְטִיק לְנֶחֶץ", הַמוֹעֵצָה לְיִשְׂרָאֵל יָפָה, אוֹחִזֹר מִן הָאֵתֵר (israel-yafa.org.il)

ענו על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

השאלות

ענו על שאלות 1–6, על פי ההוראות בכל שאלה.

שימו לב: העתקה מן המאמר של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (6 נקודות)

א. בשורות 1–5 (פסקה א), יש רשימה של פריטים שעשויים מפלסטיק.

מה רשימה זו מוכיחה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

— השימוש בפלסטיק נפוץ כיום בחיי בני האדם.

— הפלסטיק נועד לשימוש חד-פעמי.

— הפלסטיק הוא רכיב חשוב במכשירים חיוניים בלבד.

— הפלסטיק היה בשימוש בני האדם כבר בעולם העתיק.

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

لا تكتبوا في هذه المنطقة

لا לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

ב. בשורה 6 (פסקה ב) כתוב שהפלסטיק נהיה לרכיב מרכזי בחיים המודרניים.

לפי פסקה א, למה הכוונה בצירוף "רכיב מרכזי בחיים המודרניים"?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

— בני האדם משתמשים בפלסטיק כיום לעיתים רחוקות.

— הפלסטיק מצוי כיום במוצרים רבים שבני האדם משתמשים בהם.

— השימוש בפלסטיק מוגבל לתחום של אריזות מוצרים.

— נדיר למצוא כיום פלסטיק בכלי אוכל ובבקבוקי משקה.

2. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (6 נקודות)

א. שימו לב: בסעיף זה שני חלקים. יש להקיף את התשובה הנכונה ואחר כך לנמק את הבחירה בה.

כותרת המאמר מנוסחת בשאלה: הפלסטיק – ידיד או אויב?

• על פי המאמר, מהי תשובתו של הכותב על השאלה שבכותרת?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

— הפלסטיק הוא אויבו ההרסני של האדם המודרני.

— הפלסטיק הוא ידידו הקרוב של האדם המודרני.

— הפלסטיק הוא גם ידידו וגם אויבו של האדם המודרני.

— הפלסטיק אינו ידידו ואינו אויבו ההרסני של האדם המודרני.

• בחרתי בתשובה זו מכיוון ש

ב. כותרת המאמר היא הפלסטיק – ידיד או אויב?

— קביאו מן המאמר תכונה אחת של הפלסטיק שהיא יתרון.

— קביאו מן המאמר תכונה אחת של הפלסטיק שהיא חיסרון, והסבירו מדוע היא חיסרון.

תכונה אחת שהיא יתרון:

תכונה אחת שהיא חיסרון:

התכונה הזאת היא חיסרון כי

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

3. ענו על אחד מן הסעיפים א-ב. (8 נקודות)

א. בשורה 28 (פסקה ה) כתוב שכבר קשה להפסיק להשתמש בפלסטיק.

ציינו מוצר פלסטיק אחד המוזכר בפסקה א, שלדעתכם אפשר לצמצם את צריכתו, והסבירו מדוע אתם סבורים כך.

ב. בפסקה ה כתוב המאמר טוען שקשה להפסיק להשתמש בפלסטיק. הוא מציג כמה דרכים לפתרון הבעיה של פסולת

פלסטיק ומביע את עמדתו בנוגע לעניין.

השלימו את המשפטים שלפניכם על פי שורות 22-34 (פסקות ד-ה).

אחת הדרכים להיפטר מפסולת הפלסטיק היא _____, אולם דרך זו אינה מומלצת

מכיוון ש _____.

הדרך הטובה ביותר להיפטר מפסולת הפלסטיק היא _____.

אם נפעל בדרך זו, _____.

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

4. לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על שניים מן הסעיפים א–ג שאחריו (לכל סעיף – 7 נקודות).

הפלסטיק הוא מטרד סביבתי חמור. כל דרך להיפטר מפסולת הפלסטיק היא בעייתית. כיום ממחזרים כשישים אחוזים מפסולת הפלסטיק, אך התועלת לסביבה ולאדם בשיטת המחזור של פסולת זו מוטלת בספק. מדוע?

שיטת המחזור הנהוגה כיום נעשית בשלבים: תחילה איסוף בקבוקים ואריזות פלסטיק ושליחתם למחזור, לאחר מכן ייצור מוצרים חדשים מן הפסולת הממוחזרת, בדרך כלל אריזות באיכות נמוכה. מספר הפעמים שאפשר למחזר את האריזות האלה הוא מוגבל. לאחר כמה מחזורים אריזות הפלסטיק מושלכות שוב לאשפה, נשלחות לשָרָפה, נטמנות בקרקע או מגיעות למי האוקיינוס.

לכן יש צורך בפתרונות אחרים, יעילים יותר. היצרנים צריכים להקטין את היקף הייצור של אריזות הפלסטיק או לייצר אריזות מחומרים מתכלים, והצרכנים צריכים להקטין את היקף השימוש באריזות הפלסטיק. לשמחתנו, מדענים ייצרו בשנים האחרונות חומר מתכלה המיועד לאריזות, הדומה בתכונותיו לפלסטיק, והוא ידידותי לסביבה. הוא אינו משאיר רעלים באדמה ובמים, והוא מתפרק ומתכלה. חומר זה מיוצר מצמחים כמו תירס, תפוחי אדמה וקנה סוכר.

(מעובד על פי עמוס שטיבלמן ושירי חפר, "לאן הולך הפלסטיק שלנו?", **זווית**, 7/7/2016)

א. מהי דעתם של כותבי הקטע הקצר על התועלת בשיטת המחזור הנהוגה כיום? נמקו את התשובה.

ב. כותבי הקטע הקצר מציעים שני פתרונות במקום מחזור פסולת פלסטיק: צמצום הייצור של מוצרי פלסטיק והשימוש בהם, וייצור אריזות מתכלות.

הסבירו מה משותף לשני הפתרונות שמציעים הכותבים, ומדוע הם פתרונות טובים יותר ממחזור פסולת פלסטיק.

(שימו לב: סעיף ג בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

- ג. בקטע הקצר מוזכר חומר שייצרו המדענים שנועד להחליף את אריזות הפלסטיק.
לפי הקטע הקצר, מהו היתרון של החומר שהמדענים ייצרו? הקיפו את התשובה הנכונה.
- החומר הזה מתפרק ומתכלה ואינו מזהם את הסביבה.
 - החומר הזה סופג חומרים רעילים מן האדמה.
 - החומר הזה אינו מתכלה, לכן הוא עמיד לאורך שנים רבות ובטוח לשימוש.
 - החומר הזה מיוצר מזבל אורגני המשמש את בני האדם לצרכים שונים.

5. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (6 נקודות)

- א. "כמויות עצומות של פסולת פלסטיק **מצטברות** ויוצרות ערמות ענק". (שורות 20–21, פסקה ג במאמר)
מהו הפירוש של המילה "מצטברות"? הקיפו את התשובה הנכונה.

- מתפשטות
- נאספות
- מבוססות
- נוקשות

- ב. בשורה 11 בפסקה ב במאמר כתוב: "משום כך הוא מאפשר אין־סוף פיתוחים מגוונים של מוצרים".
למה הכוונה בצירוף "משום כך" במשפט זה? הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

- בגלל החיים המודרניים
- בגלל המצאת הפלסטיק
- בשל היתרונות הרבים של הפלסטיק
- בשל צורכיהם האישיים של בני האדם

ענו על שאלה 6. (10 נקודות)

6. שאלת דעה אישית

עיריית אילת החליטה לאשר תקנה (المصادقة على امر), ולפיה אסור להכניס כלים חד־פעמיים לחופים בעיר. קנס גבוה צפוי למי שיפר את התקנה. בעקבות החלטה זו ערים אחרות שוקלות לאשר תקנות דומות. הביעו את דעתכם בנוגע לתקנה זו, ונמקו את דעתכם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פרק שני — הבעה: ספרות או חיבור (25 נקודות)

בפרק זה ענו על שאלה אחת: שאלה 7 או שאלה 8.

7. שיר (25 נקודות)

קראו את השיר שלפניכם, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.

כלנו זקוקים לחסד / נתן זך

בית 1	כלנו זקוקים לחסד,	בית 4	שֵׁשׁ לְכָל זֶה טַעַם,
	כלנו זקוקים למגע.		גַּם כְּשֶׁהטַעַם תָּם.
	לְרֹכֶשׁ חָם לֹא בִכְסֵף,		בּוֹאִי וְאַרְאֶה לָךְ מְקוֹם
	לְרֹכֶשׁ מִתּוֹךְ מִגָּע.		שָׁבוּ עוֹד מֵאִיר אֹר יוֹם.
	לְתֵת בְּלִי לְרִצּוֹת לְמַחַת	בית 5	כלנו רוצים לאהב.
	וְלֹא מִתּוֹךְ הֶרְגֵל.		כלנו רוצים לשמוח.
בית 2	כְּמוֹ שְׁמֶשׁ שְׁאוֹרְחַת,		כְּדִי שִׁיחֶיהָ לָנוּ טוֹב,
	כְּמוֹ צֶל אֲשֶׁר נּוֹפֵל.		כְּדִי שִׁיחֶיהָ לָנוּ כּוֹחַ.
	בּוֹאִי וְאַרְאֶה לָךְ מְקוֹם	בית 6	אומרים ישנה ארץ
	שָׁבוּ עוֹד אֶפְשָׁר לְנִשְׁם.		שֶׁאֲפִלּוּ לִימוֹנִים פּוֹרְחִים בָּהּ,
בית 3	כלנו רוצים לתת.		שָׁבָה גַּם מְחִסּוֹר גַּם כָּאֵב
	רַק מְעִטִּים יוֹדְעִים אֵיךְ.		כָּאֵלוּ תַמִּיד קוֹרְנִים בָּהּ,
	צָרִיךְ לְלַמֵּד כְּעֵת		בּוֹאִי וְאַרְאֶה לָךְ מְקוֹם
	שֶׁהָאֲשֶׁר לֹא מַחֲיֶה,		שָׁבוּ עוֹד אֶפְשָׁר לְחַלֵּם.
	שְׁמָה שְׁנֵתָן אֵי פַעַם		
	לֹא יִלְקַח לְעוֹלָם.		

(שימו לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

א. (1) על פי בית 1, מהו חסד?

הקיפו את התשובה הנכונה. (7 נקודות)

— נתינת תרומה כספית לזולת

— מעשים טובים הנעשים מתוך הרגל

— מעשים טובים הנעשים בלי מגע

— נתינה בלי שהנותן מצפה לתמורה

(2) לפי בית 5, הסבירו מה החסד מעניק לנותן החסד ולמקבל החסד. בססו את התשובה על מילים או משפטים

מבית 5. (8 נקודות)

ב. לפניכם שתי השורות האחרונות בשיר:

בואי ואראך לך מקום

שבּו עוד אפֿשר לחלם.

מעשים של חסד נעשים בהזדמנויות רבות: בין חברים, בתוך המשפחה, בבית הספר, בכיתה, בארגונים של מתנדבים המסייעים לנזקקים, בבתי חולים ועוד.

ספרו על חסד שעשיתם לאחרים או על חסד שאחרים עשו לכם, והסבירו מה הרגשתם, מה חשבתם ומה החסד מעניק לאדם. (10 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

אם לא עניתם על שאלה 7, ענו על שאלה 8.

8. חיבור (25 נקודות)

קראו את הקטע שלפניכם העוסק בזיהום הים, החופים ומקורות המים בישראל, וענו על מטלת הכתיבה שאחריו.

חופי ישראל מושכים נופשים רבים מהארץ ומחוץ לארץ בכל ימות השנה. למרבה הצער מצטברת בהם פסולת מכמה מקורות: אוניות שופכות דלק למים, מפעלים בקרבת החוף שופכים חומרים מזהמים אל מקורות המים, ובני האדם, המגיעים ליהנות מחופי הים, מותירים אחריהם פסולת של בקבוקים מפלסטיק ומזכוכית, אריזות מזון וסיגריות, פריטי לבוש, מנגלים, כיסאות שבורים, שאריות מזון ועוד. הפסולת פוגעת בסביבה ובבריאות הציבור.

ואחד הדרכים לשמור על חופי ישראל היא לעורר את מודעות הציבור לנזקי הפסולת באמצעות חינוך והסברה בבתי הספר, ברשתות החברתיות ובאמצעי התקשורת.

(מעובד על פי "זיהום הים והחופים", **איכות הסביבה**, אוחרז מן האתר ecowave.org.il)

פתבו חיבור בהיקף של 12–15 שורות. בחיבור **הביעו** את דעתכם על הדרך המוצעת כדי לשמור על החופים:

האם לדעתכם היא יעילה? **נמקו** את דבריכם, והביאו להם דוגמאות מניסיון אישי או מניסיונם של אחרים.

[illegible]

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

טיוטה לחיבור

/המשך בעמוד 14/

لا تكتبوا في هذه المنطقة

לא לכחיתו באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פרק שלישי – לשון (25 נקודות)

חלק א – הפועל (9 נקודות)

ענו על שאלה 9.

9. לפניכם חמישה משפטים א-ה, ובכל אחד מהם יש פועל מודגש. לכל אחד מן הפעלים המודגשים מכוונים שלושה סעיפים (1)–(3).

שימו לב: בחרו בשלושה מן המשפטים א-ה, וענו על כל הסעיפים (1)–(3) בכל אחד מן המשפטים שבחרתם (לכל משפט – 3 נקודות).

פעלים בבניינים פֻעַל, פֻעֵל, הִפְעֵל וְהִפְעֵל **כתבו בכתב מלא:** פיעל, פועל, הופעל; וכן פעלים בבניין נפעל בעתיד, בציווי ובצורת שם הפועל, לדוגמה: תיכנס, היכנס, להיכנס.

א. כאשר פסולת פלסטיק נִשְׁרָפֶת היא גורמת לזיהום אוויר.

- (1) השורש של הפועל נִשְׁרָפֶת הוא _____.
 - (2) הבניין של הפועל נִשְׁרָפֶת הוא _____.
 - (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין פעל / קל, על פי המשפט שלפניכם.
- מחר _____ הפועלים את כל ערמות הפסולת.

ב. מנהל האתר לשרפת פסולת הִתְפַּטֵּר מתפקידו.

- (1) השורש של הפועל הִתְפַּטֵּר הוא _____.
 - (2) הבניין של הפועל הִתְפַּטֵּר הוא _____.
 - (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין נפעל, על פי המשפט שלפניכם.
- הפלסטיק אינו מתכלה, וקשה _____ ממנו.

ג. חלקיקי הפסולת באדמה יִזְהָמוּ את הקרקע במשך מאות שנים.

- (1) השורש של הפועל יִזְהָמוּ הוא _____.
 - (2) הבניין של הפועל יִזְהָמוּ הוא _____.
 - (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין התפעל, על פי המשפט שלפניכם.
- בעבר היו מקרים שמי שתייה _____ מפסולת של מפעלי תעשייה.

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

ד. תכונות הפלסטיק מְתַאֲימוֹת לשימושים רבים.

- (1) השורש של הפועל מְתַאֲימוֹת הוא _____.
 - (2) הבניין של הפועל מְתַאֲימוֹת הוא _____.
 - (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין פיעל, על פי המשפט שלפניכם.
- מנהלת המפעל ביקשה שאנחנו _____ בנינו פגישה.

ה. בפלסטיק דִּבְקָה תווית שלילית.

- (1) השורש של הפועל דִּבְקָה הוא _____.
 - (2) הבניין של הפועל דִּבְקָה הוא _____.
 - (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין הפעיל, על פי המשפט שלפניכם.
- המדריך אמר לחניך: "קח את הדף, ו _____ אותו ללוח הקרטון!"

חלק ב – שם העצם (6 נקודות)

ענו על שאלה 10.

10. לפניכם קטע, ובו שש מילים מודגשות. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו.

הפְּלִסְטִיק הוא רכיב מְרֻכָּז בחיינו. יש לו יתרונות רבים, אך אחד מהם הוא גם החֲסָרוֹן הגדול שלו: עֲמִידוּת. את התכונה הזאת קובעים סוגי המוֹלֵקוּלָה שמהם מורכב הפלסטיק. אומנם הפלסטיק יכול להתפרק לגורמים, אך הוא אינו יכול להתכלות. לכן קשה מאוד להיפטר מפְּסֻלָּת פלסטיק, וחלקיקים של פלסטיק מזהמים את הקרקע ואת הים.

בחרו בארבע מן המילים המודגשות בקטע, ומיינו אותן בטבלה שלהלן (לכל מילה – נקודה אחת).

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאלה מלעז

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

ענו על אחת מן השאלות 11 – 12. (2 נקודות)

11. נתונות ארבע מילים: רְגִישָׁה, מְגֻשָּׁת, הֶרְגָּשָׁה, מְרֻגָּשָׁת

— איזו מילה יוצאת דופן מבחינת השורש שלה?

— מהו השורש המשותף לשלוש המילים האחרות?

12. ענו על שני הסעיפים א–ב.

א. לפניכם צירוף של שם ותוארו. כתבו את הצירוף בצורת היחיד.

צמתים מוארים

ב. לפניכם צירוף סמיכות. כתבו את הצירוף בצורת הרבות.

בת ברית

חלק ג — שם המספר (4 נקודות)

ענו על שאלה 13.

13. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (4 נקודות)

א. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מספרים מודגשים.

כתבו במילים את המספרים המודגשים.

(1) על פי החלטת הממשלה, מ־1 _____ בנובמבר 2021 מוטל מס קנייה על כלים חד־פעמיים.

(2) תעשיית מחזור הפלסטיק בישראל יכולה לייצר 54 _____ אלף מקומות

עבודה בשנה.

ב. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגשות שתי צורות של שם המספר.

הקיפו את הצורה התקינה בכל משפט.

(1) על פי סקר שנערך בארץ, כמות הכלים החד־פעמיים שתושבי ישראל משתמשים בהם היא

פי חֲמִשָּׁה / חֲמִשָּׁה מכמות הכלים החד־פעמיים שתושבי אירופה משתמשים בהם.

(2) פסולת פלסטיק נהפכה לאֶחָד / אֶחָת הבעיות העיקריות בשמירה על הסביבה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

חלק ד — מילות קישור (6 נקודות)

14. ענו על שניים מן הסעיפים א–ג (לכל סעיף – 3 נקודות).

א. הקיפו את מילת הקישור המתאימה למשפט.

ארגונים לשמירה על הסביבה מתאמצים להעלות את מודעות הציבור לנזקי הפלסטיק,

אנשים ממשיכים לצרוך פלסטיק בכמויות גדולות.
(לאחר מכן / לכן / אף על פי כן / בשל כך)

ב. הקיפו את מילת הקישור המתאימה למשפט.

צריך לטפל בפסולת הפלסטיק _____ למנוע נזקים לבריאות האדם, לסביבה ולטבע.
(עד ש / כדי / אם / לפני ש)

ג. במשפט שלפניכם החליפו את מילת הקישור המסומנת בקו במילת קישור אחרת (מן הרשימה) בלי לשנות את הקשר הלוגי במשפט.

מחקר מצא כי אפשר להפחית עד שמונים אחוזים מכמות פסולת הפלסטיק, בתנאי שיחול שינוי מהותי בהתנהגות של בני האדם.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

אם / אף כי / למרות / מכיוון ש

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

[illegible]

טיוטה

لا تكتبوا في هذه المنطقة

לא לכחיתו באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"